

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تجارت کالای بدون نفت خام ایران طی ۵ ماه نخست ۱۳۹۹

تجارت کالایی ایران با سایر کشورها در ۵ ماهه نخست سال حدود ۲۴,۶ میلیارد دلار بوده که نسبت به ارزش ۳۵,۶ میلیارد دلاری تجارت ایران در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۸ حدود ۳۱ درصد کاهش داشته است. در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ حدود ۱۰,۹ میلیارد دلار کالای بدون نفت خام از ایران به سایر کشورها صادر شده و در مقابل حدود ۱۳,۷ میلیارد دلار کالا به کشور وارد شده است. ارزش صادرات بدون نفت خام و واردات ایران در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب با کاهش ۳۹ و ۲۳ درصدی مواجه شده است. تراز تجاری ایران نیز طی ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل به شدت تضعیف شده است. در میان مقاصد عمده صادراتی و وارداتی ایران در مدت مذکور، چین با واردات حدود ۳ میلیارد دلاری از ایران، بزرگترین مقصد صادراتی ایران و با صادرات ۳,۶ میلیارد دلاری به ایران بزرگترین مبدا وارداتی ایران بوده است، با این وجود، ارزش صادرات ایران به چین و سایر مقاصد عمده و ارزش واردات ایران به این مبادی عمده در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل آن کاهش یافته است.

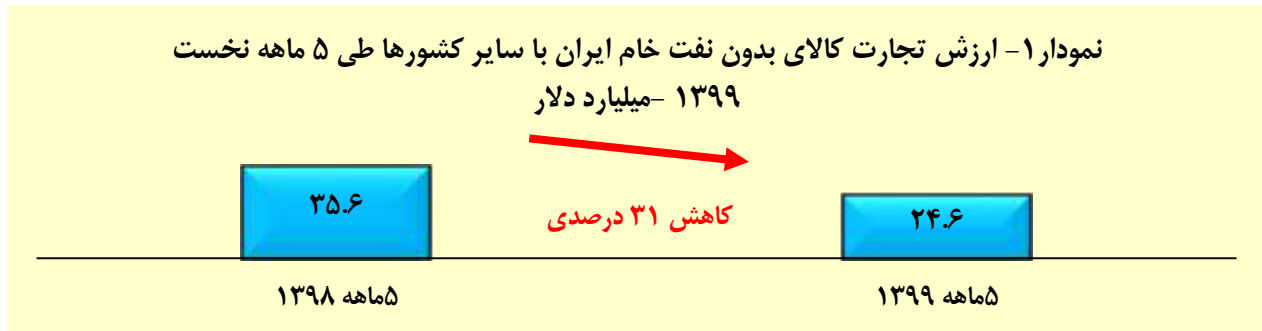
تهیه‌کننده: طاهره کرمی دستبالی

شهریورماه ۱۳۹۹

تجارت کالایی ۵ ماهه نخست ۱۳۹۹

ارزش تجارت کالایی بدون نفت خام ایران با سایر کشورها در ۵ ماهه نخست سال حدود ۲۴,۶ میلیارد دلار بوده که نسبت به ارزش ۳۵,۶ میلیارد دلاری تجارت ایران در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۸ حدود ۳۱ درصد کاهش داشته است.

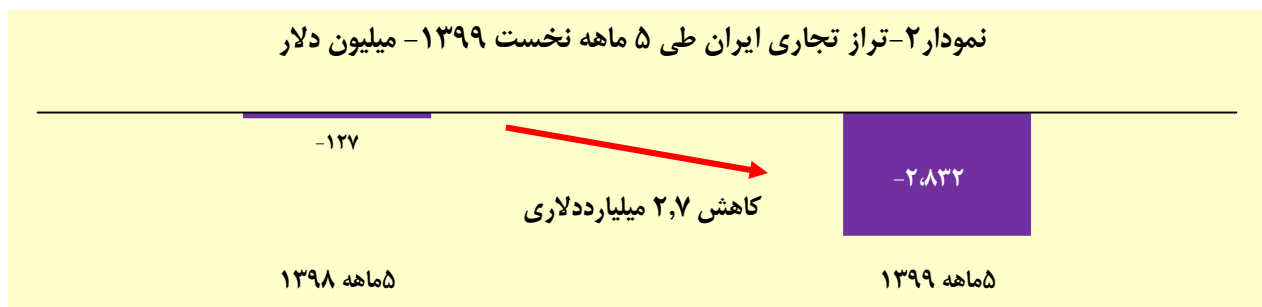
منبع داده‌ها: گمرک ایران

در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ حدود ۱۰,۹ میلیارد دلار کالایی بدون نفت خام از ایران به سایر کشورها صادر شده و در مقابل حدود ۱۳,۷ میلیارد دلار کالا به کشور وارد شده است؛ ارزش صادرات بدون نفت خام و واردات ایران در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ نسبت به ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۸ به ترتیب ۳۹ درصد و ۲۳ درصد کاهش یافته است. مقدار وزنی صادرات و واردات ایران نیز در مدت مذکور به ترتیب با کاهش حدود ۳۷ درصدی و ۳ درصدی مواجه شده است. تراز تجاری ایران طی ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل به شدت تضعیف شده و از منفی ۱۲۷ میلیون دلار به منفی ۲,۸ میلیارد دلار کاهش یافته که به علت افت شدیدتر صادرات ایران در مقابل کاهش واردات ایران بوده است.

جدول ۱- صادرات کالایی بدون نفت خام و واردات کالایی ایران طی ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹

شرح	۱۳۹۸		۱۳۹۹		درصد تغییر
	مقدار (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	مقدار (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	
واردات کالا	۱۴,۲۲۹	۱۷,۸۷۸	۱۳,۸۳۴	۱۳,۷۰۷	-۲۳.۳
صادرات کالایی بدون نفت خام	۶۰,۸۵۲	۱۷,۷۵۱	۳۸,۰۶۶	۱۰,۸۷۵	-۳۸.۷

منبع داده‌ها: گمرک ایران

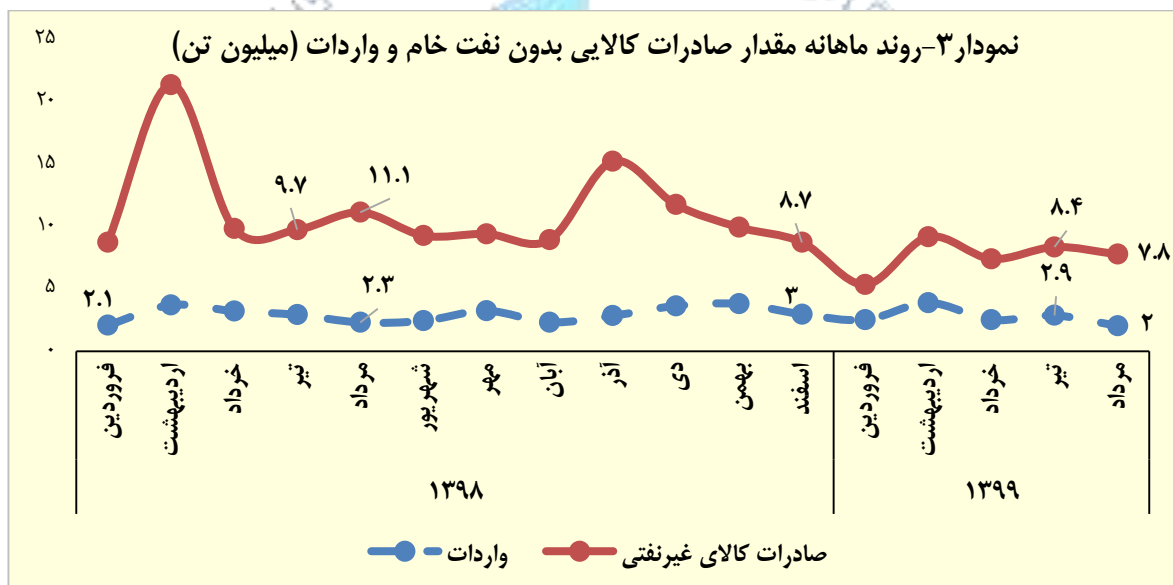
منبع داده‌ها: گمرک ایران

روند ماهانه تجارت

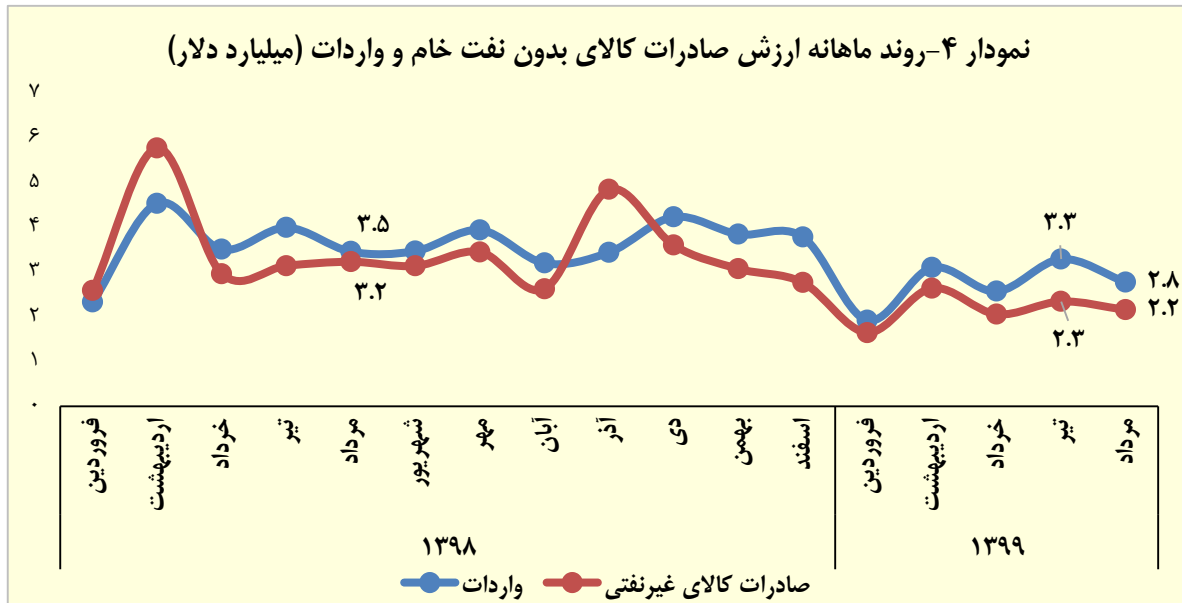
مطابق نمودار ۳، مقدار صادرات کالای بدون نفت خام ایران در فروردین الی مرداد ماه ۱۳۹۹ از ماههای متناظر سال ۱۳۹۸ کمتر بوده است. در مرداد ۱۳۹۹ صادرات بدون نفت خام ایران معادل ۷,۸ میلیون تن بوده که نسبت به مرداد ماه ۱۳۹۸ حدود ۳۰ درصد کاهش، و در مقایسه با تیر ماه ۱۳۹۹، افت ۷ درصدی داشته است. مقدار واردات هم در مرداد ۱۳۹۹ نسبت به ماه مشابه سال قبل آن حدود ۱۲ درصد و نسبت به ماه قبل، حدود ۳۱ درصد کاهش یافته است.

به طور کلی؛ روند کاهشی مقدار صادرات کالای بدون نفت خام ایران از آذر ماه سال ۱۳۹۸ آغاز شده و علیرغم نوساناتی که در نیمه نخست ۱۳۹۹ داشته، همچنان تا مرداد ۱۳۹۹ به روند نزولی خود ادامه داده است. حداقل مقدار واردات ماهانه طی پنج ماهه نخست سال ۱۳۹۹، مربوط به مرداد ماه این سال است که از حداقل واردات ماهانه سال ۱۳۹۸ (۲,۱ میلیون تن در فروردین ۱۳۹۸) نیز کمتر است.

منبع داده‌ها: گمرک ایران

طی ۵ ماه ابتدایی سال ۱۳۹۹، بر اساس نمودار ۴، ارزش واردات و صادرات کالای بدون نفت خام ایران علیرغم نوساناتی، از ماههای متناظر سال ۱۳۹۸ کمتر بوده است. ارزش صادرات در مرداد ماه ۱۳۹۹ حدود ۲,۲ میلیارد دلار بوده که نسبت به مرداد ۱۳۹۸ کاهش ۳۳,۳ درصدی و نسبت به تیرماه ۱۳۹۹، افت ۴,۳ درصدی داشته است. در مرداد ماه ۱۳۹۹، ارزش واردات هم حدود ۲,۸ میلیارد دلار اعلام شده که نسبت به مرداد سال قبل، افت ۲۰ درصدی و نسبت به تیر ماه ۱۳۹۹، افت ۱۵ درصدی را تجربه کرده است. از فروردین تا مرداد سال ۱۳۹۹، ارزش صادرات ایران از ارزش واردات آن کمتر بوده و تراز تجاری ماهانه ایران با سایر کشورها منفی شده است. تراز تجاری ایران در مرداد ماه ۱۳۹۹ نسبت به تراز تجاری مرداد ماه ۱۳۹۸ حدود ۳۹۵ میلیون دلار، تضعیف شده است.

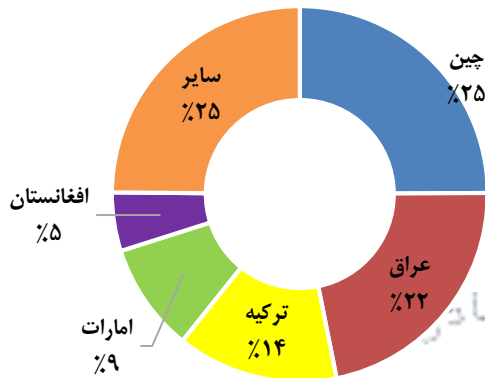

مقاصد عمده صادرات ایران

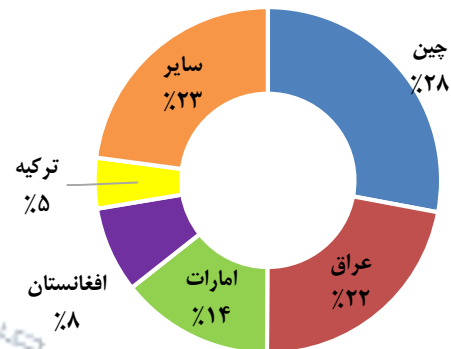
به طور کلی، ارزش صادرات کالای بدون نفت خام ایران در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۹ به ۵ مقصد عمده صادراتی خود نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۳۷ درصد کاهش داشته است. در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۹، چین با واردات حدود ۳ میلیارد دلاری از ایران، بزرگترین مقصد صادرات کالای بدون نفت خام ایران بوده است، با وجود آنکه واردات کالایی چین از ایران در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۹ نسبت به ۵ ماهه نخست ۱۳۹۸ حدود ۳۱ درصد کاهش یافته اما سهم چین در میان مقاصد صادراتی ایران در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافته و از ۲۵ درصد به ۲۸ درصد رسیده است. علاوه بر این، کشور ترکیه که با حدود ۲.۵ میلیارد دلار واردات از ایران، مقصد صادراتی ایران در ۵ ماهه ۱۳۹۸ بوده، در ۵ ماهه ۱۳۹۹ با واردات تنها ۵۱۳ میلیون دلار، به جایگاه پنجم رسیده است. ارزش ۸۷۱ میلیون دلاری واردات افغانستان از ایران که در ۵ ماهه ۱۳۹۹ به جایگاه چهارم مقاصد عمده صادراتی ایران رسیده، همچنان از ارزش واردات آن در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۸ (۸۹۸ میلیون دلار) کمتر است. امارات متحده عربی نیز با حدود ۱.۶ میلیارد دلار واردات از ایران سومین مقصد صادراتی ایران در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ است که ارزش واردات آن حدود ۷ درصد نسبت به ۵ ماهه ۱۳۹۸ کمتر شده است. نمودارهای ۵ و ۶ مقاصد عمده صادراتی ایران به سایر کشورها در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ و ۱۳۹۸ را نشان می‌دهند.

نمودار ۶- مقاصد عمده صادرات بدون نفت خام طی ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۸

نمودار ۵- مقاصد عمده صادرات بدون نفت خام طی ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹

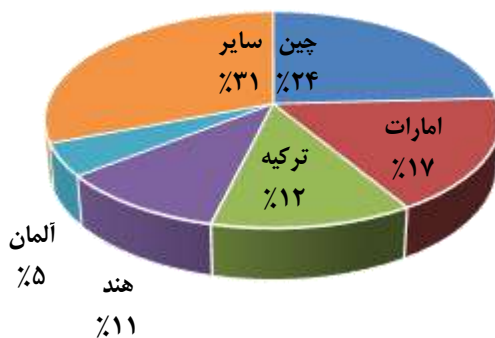

منبع داده‌ها: گمرک ایران

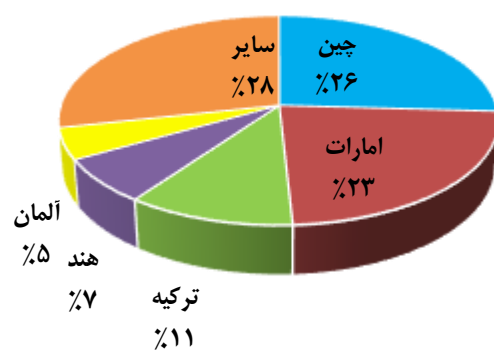
مبادی عمده واردات ایران

واردات ایران از ۵ مبدا عمده وارداتی مطابق نمودار ۷ در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۸ (نمودار ۸) با کاهش حدود ۲۰ درصدی مواجه شده است. در مدت مذکور، سهم چین و امارات از کل واردات ایران افزایش، و سهم ترکیه، هند و آلمان، کاهش یافته است. طی مدت مورد بررسی، چین به عنوان بزرگترین مبدا وارداتی ایران حدود ۳,۵ میلیارد دلار صادرات به ایران داشته که نسبت به مدت مشابه سال قبل با کاهش ۱۷ درصدی مواجه شده است. در این میان، ارزش واردات کالایی امارات به ایران، رشد ۵ درصدی داشته است. همچنین در رابطه با کشورهای ترکیه، هند و آلمان نیز به ترتیب، کاهش ۳۳ درصدی، ۵۰ درصدی و ۲۴ درصدی در ارزش واردات کالایی به ایران طی ۵ ماهه ۱۳۹۹ نسبت به ۵ ماهه ۱۳۹۸ اتفاق افتاده است.

نمودار ۸- مبادی عمده واردات کالایی طی ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۸

نمودار ۷- مبادی عمده واردات کالایی طی ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۹

منبع داده‌ها: گمرک ایران

